

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และ เสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยต้องการ ศึกษาสภาพที่เป็นจริง เกี่ยวกับการ เรียนการสอนคหิชนวิทยา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาการ ศึกษา ชั้นสูง ในวิทยาลัยครูภาคใต้ และศึกษาความคิดเห็น ความ ต้องการของครูอาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับการ เรียนการสอนคหิชนวิทยา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาการ ศึกษา ชั้นสูง ในวิทยาลัยครูภาคใต้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการ พิจารณาหาแนวทางในการ ปรับปรุง และส่งเสริมการ เรียนการสอนคหิชนวิทยา ให้น่าสนใจ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ตัวอย่างประชากร 2 กลุ่ม คือครูอาจารย์ที่สอน และนักศึกษาที่เรียน วิชาคหิชนวิทยา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาการ ศึกษา ชั้นสูง ในวิทยาลัยครูภาคใต้ทั้ง 5 แห่ง รวมจำนวนประชากร 110 คน

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจคำตอบ ถามสถานภาพของครูอาจารย์และนักศึกษา ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ถามสภาพที่เป็นจริง ความคิดเห็น และความต้องการ ของครูอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับ หลักสูตรและเนื้อหาวิชา วิธีสอนและกิจกรรม เอกสารและวัสดุอุปกรณ์ การวัดผลและประเมินผล และ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ตอนที่ 3 เป็นแบบปลายเปิด ถามปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการ เรียนการสอนคหิชนวิทยา โดยกำหนดหัวข้อให้ เมื่อได้ข้อมูลมาเป็นที่ยอมรับแล้ว จึงนำมาวิเคราะห์ โดยใช้ วิธีการหาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า ซี แล้วจึง นำข้อมูลที่ วิเคราะห์แล้ว มาเสนอในรูปของตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูอาจารย์และนักศึกษา

สถานภาพของครูอาจารย์ ครูอาจารย์ที่สอนคหิชนวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นชายมีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโท จำนวนเท่าๆกัน ครูอาจารย์ทุกคนมีประสบการณ์การสอนคหิชนวิทยามาแล้วเป็นเวลานานปี ครูอาจารย์ส่วนใหญ่เคยเป็นกำลังสำคัญในการจัดกิจกรรมทางคหิชนวิทยา มีชั่วโมงสอนคหิชนวิทยาสัปดาห์ละ 2-4 คาบ รวมชั่วโมงสอนทุกวิชา สัปดาห์ละ 12-14 คาบ นอกจากงานแล้วครูอาจารย์ทุกคนมีหน้าที่พิเศษด้วย ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นกรรมการศูนย์วัฒนธรรม และเป็นอาจารย์นิเทศก์

สถานภาพของนักศึกษา นักศึกษาที่เรียนคหิชนวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 18-23 ปี นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกเรียนวิชานี้ด้วยความสมัครใจ และบางส่วนเลือกเรียนวิชานี้เพราะสนใจเป็นพิเศษ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง ความคิดเห็น ของครูอาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอนคหิชนวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้

สภาพที่เป็นจริง และความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา การให้ความรู้ด้านเนื้อหาวิชา ครูอาจารย์ ได้ให้ความรู้แก่นักศึกษาเรื่องภาษาถิ่น ปริศนา เพลงกล่อมเด็ก ภาษิต ประเพณี งานเทศกาล ความเชื่อ และการละเล่นสำหรับเด็กที่อยู่ในเกณฑ์มาก แต่ให้ความรู้เรื่องเพลงพื้นเมือง นิทานพื้นเมือง บทกลอนสำหรับเด็ก ประวัติความเป็นมาของชื่อสถานที่ การฝีมือของชาวบ้าน ศิลปะชาวบ้าน สถาปัตยกรรมชาวบ้าน ละครชาวบ้าน และระบำชาวบ้านอยู่ในเกณฑ์น้อย สาระสำคัญของเนื้อหาที่ครูอาจารย์ส่วนใหญ่มุ่งเน้นมากเป็นอันดับแรกๆ คือความรู้ ความเข้าใจในรูปแบบของข้อมูลและเนื้อหาวิชา ระเบียบวิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลทางคหิชนวิทยา และประโยชน์ คุณค่าของคหิชนวิทยา ส่วนความเพลิดเพลินและความซาบซึ้งในคุณค่าของคหิชนวิทยา การนำข้อมูลทางคหิชนวิทยาไปประยุกต์ใช้ การศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างข้อมูลประเภทต่างๆในท้องถิ่นเดียวกัน หรือ

ต่างท้องถิ่น ครูอาจารย์มุ่งเน้นมากเป็นอันดับรองลงมา ครูอาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ต่างเห็นว่าหลักสูตรและเนื้อหาวิชาคคชวทศวิทยามีความสำคัญ และน่าสนใจมาก เพราะว่ามีส่วน ช่วยให้นักศึกษาเกิดความรัก และความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจรูปแบบของวัฒนธรรมและพฤติกรรมสร้างสรรค์ของกลุ่มชน ช่วยให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมพื้นบ้านและวัฒนธรรมของชาติ ช่วยให้นักศึกษาเป็นคนที่ใจกว้างสามารถปรับตัวให้เข้ากับท้องถิ่น และเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในกลุ่มชน ช่วยให้นักศึกษาสนใจศึกษา อนุรักษ์ พัฒนา ตลอดจนเผยแพร่วัฒนธรรมให้กว้างขวางออกไป อยู่ในเกณฑ์มาก แต่เนื้อหาวิชาที่ยังขาดสัดส่วนที่เหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

สภาพที่เป็นจริงและความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีสอนและกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนครูอาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ ใ้กว้างแผนร่วมกันเป็นอย่างดี การลำดับเนื้อหาในการเรียนการสอน ครูอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ได้ยึดตัวเองเป็นหลัก วิธีสอนส่วนใหญ่ที่ครูอาจารย์ใช้มากคือการมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าอภิปรายรายงาน การฝึกให้ปฏิบัติจริง และการอธิบายหรือบรรยาย แต่วิธีสอนที่ครูอาจารย์ และนักศึกษาส่วนใหญ่ต่างเห็นพ้องกันว่ามีส่วนช่วยให้การเรียนการสอนคคชวทศวิทยาได้ผลก็นั้นมีหลายวิธีคือ วิธีสอนแบบฝึกให้ปฏิบัติจริง วิธีสอนแบบศูนย์การเรียน วิธีสอนแบบสาธิต และวิธีสอนแบบอภิปรายรายงาน กิจกรรมประกอบการเรียนการสอนมีหลายอย่าง กิจกรรมที่ใ้มาจนนอกชั้นเรียนคือการสำรวจและการเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทต่างๆ กิจกรรมประกอบการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่ใ้้น้อยที่สุด คือการฉายภาพยนตร์ สไลด์ หรือฟิล์มสตริป ครูอาจารย์ และนักศึกษาส่วนใหญ่ต่างเห็นว่ากิจกรรมต่างๆมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนคคชวทศวิทยาในค่านต่างๆเป็นอย่างมาก

สภาพที่เป็นจริงและความคิดเห็นเกี่ยวกับ เอกสารและวัสดุอุปกรณ์ ปริมาณเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่ใ้ประกอบการเรียนการสอนคคชวทศวิทยามีมากอยู่เพียงประเภทคือมีข้อมูลประเภทต่างๆทางคคชวทศวิทยาอยู่มาก แต่เอกสารและวัสดุอุปกรณ์ประเภทอื่นามีอยู่เป็นจำนวนน้อย แหล่งเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่ใ้ประกอบการเรียนการสอนคคชวทศวิทยามีอยู่หลายแหล่ง ส่วนใหญ่ใ้มาจากผลงานของนักศึกษา ภาควิชาภาษาไทย แหล่งวิชาการประจำท้องถิ่น ศูนย์วัฒนธรรมของวิทยาลัย ที่ใ้มาจากแหล่งอื่นๆก็มีบ้างแต่เพียงส่วนน้อย

เอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่ครูอาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่า มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน คติชนวิทยาวิชานั้น เป็นเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่ได้มาจากแหล่งวิชาการภายในท้องถิ่น ศูนย์วัฒนธรรมของวิทยาลัย และงานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำเป็นส่วนใหญ่ ครูอาจารย์ และนักศึกษาส่วนใหญ่ต่างเห็นว่า หากได้นำเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในแหล่งต่างๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอนแล้ว จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน คติชนวิทยาวิชานานต่างๆ เป็นอย่างมาก แต่สภาพที่เป็นอยู่จริงนั้น ครูอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ค่อยใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน เท่าที่ใช้กันอยู่มากคือ หนังสือ หรือเอกสารต่างๆ ส่วนวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ ครูอาจารย์ใช้น้อยถึงน้อยที่สุด

สภาพที่เป็นจริงและความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล จุดมุ่งหมายของการวัดผลที่ครูอาจารย์ส่วนใหญ่เน้นมากคือ การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา เพื่อจะได้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ปรับปรุงการเรียนการสอน ส่วนการวัดผลด้านอื่นๆ เพื่อประโยชน์อย่างอื่นนั้น ครูอาจารย์ส่วนใหญ่เน้นน้อย การทดสอบวัดผลที่ครูอาจารย์ส่วนใหญ่ได้กระทำ ส่วนมากเป็นการทดสอบวัดผลตามที่วิทยาลัยกำหนด หรือภาควิชากำหนดสิ่งที่ครูอาจารย์ส่วนใหญ่มุ่งวัด เป็นอันดับแรกๆ คือ เน้น การมองเห็นคุณค่าและความสำคัญของคติชนวิทยา ความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ ความสามารถในการวิเคราะห์วิจารณ์ และแก้ปัญหา ส่วนความเพลึกเพลินและความซาบซึ้งในคุณค่าของคติชนวิทยา ความเข้าใจในมโนทัศน์เกี่ยวกับคติชนวิทยา ครูอาจารย์เน้นมากเป็นอันดับรองลงมา โดยใช้ข้อทดสอบแบบอัตนัยมากที่สุด ส่วนแบบอื่น ๆ มีแต่เพียงส่วนน้อย การประเมินผลการเรียนการสอน ครูอาจารย์และนักศึกษาล้วนเห็นว่า ควรจะพิจารณาหลายด้านประกอบกัน

สภาพที่เป็นจริงและความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูอาจารย์ส่วนใหญ่ได้ส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกว้างขวางพอสมควร คือ ครูอาจารย์เห็นว่าควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้จัดหรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมหลายๆ อย่าง กิจกรรมที่ครูอาจารย์ส่งเสริมมากเป็นอันดับแรกๆ คือ กิจกรรมส่งเสริมภาษาและวรรณกรรมท้องถิ่น กิจกรรมส่งเสริมประเพณีท้องถิ่น กิจกรรมส่งเสริม

การเล่นพื้นเมือง และการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่น เพราะครูอาจารย์ และนักศึกษาส่วนใหญ่ต่างเห็นว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ เป็นอย่างมาก เช่นช่วยให้นักศึกษาเกิดความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ช่วยให้นักศึกษา เข้าใจรูปแบบของวัฒนธรรมและพฤติกรรมสร้างสรรค์ของกลุ่มชนในท้องถิ่น ช่วยให้นักศึกษา เป็นคนใจกว้างและสามารถปรับตัวให้เข้ากับท้องถิ่นและเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในกลุ่มชน ช่วยให้นักศึกษาได้อนุรักษ์และพัฒนาตลอดจนเผยแพร่วัฒนธรรมให้กว้างขวางออกไป ช่วยให้นักศึกษาได้นำเอาประสบการณ์ต่างๆ ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมั่นใจและเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น ช่วยให้นักศึกษามองเห็นคุณค่าและความสำคัญของคติชนวิทยา และช่วยให้นักศึกษาได้มองเห็นปัญหาและแนวทางต่างๆ ในการอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมของท้องถิ่น เป็นต้น

3. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของครูอาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนคติชนวิทยา

ครูอาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการได้รับสิ่งต่างๆ อันเกี่ยวกับการเรียนการสอนคติชนวิทยาเป็นอย่างมาก ดังเช่นต้องการความรู้ความเข้าใจด้านเนื้อหาวิชา วิธีการศึกษารวบรวมข้อมูลต่างๆ ทางคติชนวิทยา ความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน และหน่วยงานต่างๆ

4. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนคติชนวิทยา

ปัญหาและข้อเสนอแนะของครูอาจารย์ ครูอาจารย์ที่สอนคติชนวิทยา ต่างก็ประสบปัญหา และได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชา วิธีสอนและกิจกรรม ปัญหาเกี่ยวกับเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนคติชนวิทยา ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนคติชนวิทยา และปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไว้ดังต่อไปนี้คือ

ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ครูอาจารย์ทุกคนต่างเห็นจวนหลักสูตร และ

เนื้อหาวิชากว้างขวางมากไม่ได้สัดส่วนเหมาะสมกับเวลาเรียนที่หนดไว้ในหลักสูตร ควร
จะเพิ่มเวลาเรียนให้สัดส่วนที่เหมาะสมกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชา

ปัญหาเกี่ยวกับวิธีสอนและกิจกรรม ครูอาจารย์ทุกคนเห็นว่า ได้ใช้วิธีสอนและ
กิจกรรมในการเรียนการสอนคณิศรวิทยา ไม่เต็มที่ เพราะมีเวลาน้อย ครูอาจารย์ส่วนใหญ่
เห็นว่าวิธีสอนและกิจกรรมบางอย่างจัดไม่ได้เพราะขาดวิทยากร ขาดคู่มือแนะแนววิธีสอน
และกิจกรรม ตลอดจนสถานการณ์ไม่เอื้ออำนวย ครูอาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าควรเพิ่มเวลา
เรียนให้มากขึ้น และควรจัดหาวิทยากร คู่มือแนะแนวการสอนให้มากพอ เพื่อจะให้ความ
รู้ ความชำนาญในการสอน การวิเคราะห์วิจัย แก่ครูอาจารย์

ปัญหาเกี่ยวกับเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ ครูอาจารย์ทุกคนประสบปัญหาเรื่องไม่
ค่อยมีเอกสาร และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนคณิศรวิทยา ครูอาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่า
ควรจะพึ่งพาอาศัยศูนย์วัฒนธรรมของวิทยาลัย ภาควิชาควรจะจัดหาซื้อและร่วมมือกับแผนก
ห้องสมุด และแผนกโสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยให้เต็มที่

ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ครูอาจารย์ ทุกคนเห็นว่า การวัดผล
ประเมินผลยังไม่มีเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้เป็นหลักปฏิบัติให้เป็นแนวเดียวกัน ควรจะปรับปรุง
โดยจัดทำตารางวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดงานที่ทำไว้เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งมีแบบแผน
ของการประเมินผล

ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูอาจารย์ทุกคนประสบปัญหาเกี่ยวกับ
การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้น้อย ครูอาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีเวลาจัดกิจกรรม
เสริมหลักสูตร กิจกรรมบางอย่างจัดไม่ได้เพราะไม่สอดคล้องกับบุคลากร และเหตุการณ์
บ้านเมืองไม่เอื้ออำนวย ครูอาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าควรเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น ควร
จะได้รับความร่วมมือจากฝ่ายบริหาร และเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย

ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษา นักศึกษาที่เรียนวิชาคณิศรวิทยา ประสบ
ปัญหาและได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิศรวิทยา
ดังต่อไปนี้

ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชา นักศึกษาทุกคนเห็นว่าหลักสูตร และเนื้อหาวิชาคณิศนวิทยา มีสัดส่วนไม่เหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ควรจะได้จัดเนื้อหาเสียใหม่ให้มีสัดส่วนที่เหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ปัญหาเกี่ยวกับวิธีสอนและกิจกรรม นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ในชั้นเรียนครูอาจารย์ส่วนใหญ่ ใช้วิธีการบรรยายและบอกจบเป็นพื้น นักศึกษาไม่ได้แสดงออก และได้ปฏิบัติจริงเท่าที่ควร ครูอาจารย์ควรจะให้โอกาสนักศึกษาได้แสดงออก หรือมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนบ้าง ครูอาจารย์ควรที่จะเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาเฉพาะบทเฉพาะตอน

ปัญหาเกี่ยวกับเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าครูอาจารย์ส่วนใหญ่ ไม่ค่อยใช้อุปกรณ์การสอนนอกจากตำราเรียน ควรที่จะร่วมมือกันระหว่างครูอาจารย์กับนักศึกษา ในการจัดหาอุปกรณ์ที่มีคุณภาพมาหลายชนิด

ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล นักศึกษาส่วนใหญ่ เห็นว่าครูอาจารย์ส่วนใหญ่ทดสอบวัดผลน้อยครั้งเกินไป และมักจะไม่เฉพาะทดสอบแบบอัตนัย ครูอาจารย์ควรจะได้ทดสอบหลายๆครั้ง ใช้ข้อสอบหลายๆแบบ และพิจารณาประเมินผลจากพฤติกรรมหลายๆด้าน

ปัญหาเรื่องกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ครูอาจารย์ส่วนใหญ่ได้พยายามที่จะสนับสนุนให้นักศึกษาได้จัดหรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หลากๆกิจกรรมก็ตาม แต่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้จัดหรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมากนัก เพราะว่าไม่ค่อยมีเวลาประการหนึ่ง กับกิจกรรมที่มีอยู่มักเป็นกิจกรรมสำหรับครูอาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิอีกประการหนึ่ง เห็นสมควรที่จะเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น จะได้จัดกิจกรรมมากๆ และกิจกรรมที่จัดขึ้นควรจะสนองความต้องการของผู้เรียนด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพที่เป็นจริง และความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิศนวิทยา

สถานภาพของครูอาจารย์และนักศึกษา จากการวิจัยพบว่าครูอาจารย์ส่วนใหญ่ต่างมีประสบการณ์ในการสอนวิชานี้มานานปี และมองเห็นคุณค่าหรือความสำคัญของวิชาคหิชนวิทยา ในขณะที่เดียวกัน นักศึกษาส่วนใหญ่ที่เรียนวิชานี้ต่างก็เลือกเรียนด้วยความสมัครใจ ใครรู้ใครศึกษา จึงน่าจะเป็นที่คาดหวังได้ว่า การเรียนการสอนคหิชนวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้ คงจะมีประสิทธิภาพ หรือประสพผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ เพราะประสิทธิภาพของการเรียนการสอนส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับสถานภาพของผู้สอนและผู้เรียนเป็นสำคัญ

การที่ครูอาจารย์มองเห็นความสำคัญของคหิชนวิทยาเป็นอย่างมากนั้น ย่อมมีส่วนทำให้เกิดความรัก ความศรัทธา หรือมีฉันทะ ซึ่งเป็นธรรมชาติหนึ่งในอิทธิบาทสี่ ธรรมะอันก่อให้เกิดความสำเร็จอย่างสมบูรณ์ในการกิจต่างๆ ความรัก ความศรัทธาในวิชาที่สอน จึงเป็นคุณสมบัติที่พึงปรารถนาของครูภาษาไทยที่ดี คุณสมบัติข้อนี้สอดคล้องกับแนวคิด ของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ ที่กล่าวว่า ผู้สอนภาษาไทยควรทำใจให้เกิดศรัทธา และสนุกในการสอน¹ และสอดคล้องกับแนวคิดของ สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทรมพรรย์ ที่กล่าวว่า ครูภาษาไทยที่ดี ต้องมีความรัก ความศรัทธาในวิชาที่สอน และอาชีพ เพราะคุณสมบัตินี้จะทำให้ครูภาษาไทยเป็นผู้มีพลังจิตสูง มีเจตนาแรงกล้าที่จะถ่ายทอดความรู้ ความคิด ให้ นักศึกษาอย่างเต็มเปี่ยม²

จากสถานภาพของครูอาจารย์และนักศึกษาดังกล่าวแล้ว แสดงให้เห็นนิมิตอันดีต่อ วัฒนธรรมไทยเพราะว่าการมองเห็นคุณค่าหรือความสำคัญของคหิชนวิทยาของครูอาจารย์ และ นักศึกษาจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนคหิชนวิทยา และการเรียนการสอน คหิชนวิทยาที่มีประสิทธิภาพนั้น เป็นการช่วยอนุรักษ์ และพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่นซึ่งเป็นมรดก อันสำคัญยิ่งของชาติได้ที่ดีที่สุดวิธีหนึ่ง

¹ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, "การสอนภาษาไทยให้สนุก" หน้า 21-26.

² สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทรมพรรย์, วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา (กรุงเทพมหานคร . แผนกวิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 8.

การมองเห็นคุณค่า ในสิ่งที่ทำ เป็นคุณสมบัติที่ควรจะต้องปลูกฝังให้แก่สภาพชนโดยทั่วกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรจะให้มีขึ้นกับครูอาจารย์ที่สอน และ นักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่เรียนวิชาอื่นอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษา และ ประเทศชาติต่อไป

หลักสูตรและเนื้อหาวิชา จากการวิจัยพบว่าครูอาจารย์และนักศึกษา ต่างเห็นว่าหลักสูตรและเนื้อหาวิชาคหิชนวิทยา น่าสนใจ มีความสำคัญควรแก่การศึกษา เพราะก่อให้เกิดคุณประโยชน์หลายประการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน ดังนี้¹ พระยาอนุমানราชชน² กุหลาบ มัลลิกะมาส³ เทือก กุสุมา ณ อยุธยา⁴ กิ่งแก้ว อิตถากร⁵ สุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์⁶ ภิญโญ จิตต์ธรรม⁷ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ผลงานการวิจัยของ ปราณี ขวัญแก้ว⁸ จารุณี กองพลพรหม⁹ และ เยาวเรศ ศิริเกียรติ¹⁰ เป็นต้น กล่าวคือ

หลักสูตรและเนื้อหาวิชาคหิชนวิทยาช่วยให้นักศึกษา เกิดความรัก ความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่น และตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมของชาติ คงจะเป็นเพราะว่าการศึกษาคหิชนวิทยาย่อมอาศัยข้อมูลต่างๆภายในท้องถิ่น ท้องถิ่นเป็นแหล่งข้อมูล และ วิชาการที่สำคัญมาก เมื่อนักศึกษาได้ศึกษาข้อมูลประเภทต่างๆเข้าย่อมพบว่า ท้องถิ่นของตน มีสิ่งที่ควมอยู่มาก เช่น อาจจะพบว่า ปริศนาคำทายมีลักษณะสร้างสรรค์ ภาษิตชาวบ้านมี

¹ Linton Ralph and Adelin, Man's Way .

² กุหลาบ มัลลิกะมาส, คหิชาวบ้าน, หน้า จ.

³ คุณหญิงคิมลัตตะมาส, "แนววรรณกรรมคหิชาวบ้าน" ใน วัฒนธรรมไทย, หน้า 26.

⁴ เทือก กุสุมา ณ อยุธยา, "คหิชาวบ้าน" ใน คู่มือครูภาษาไทย, หน้า 303-305.

⁵ กิ่งแก้ว อิตถากร, วรรณกรรมจากบ้านใน.

⁶ สุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์, คหิชาวบ้านมักซ์ไต้ .

⁷ ภิญโญ จิตต์ธรรม, ขนบธรรมเนียมประเพณีคหิชาวบ้านอันดับ 12.

⁸ ปราณี ขวัญแก้ว, "วรรณคดีชาวบ้านจากบุคคาคำอำเภอรอนพิบูลย์".

⁹ จารุณี กองพลพรหม, "คุณค่าคหิชาวบ้านหมู่บ้านเมืองเก่า".

¹⁰ เยาวเรศ ศิริเกียรติ, "เพลงกล่อมเด็กไทย".

คติที่ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ นิทานหรือวรรณกรรมท้องถิ่นบางเรื่องสนุกสนานเพลิดเพลิน และเป็นต้นเค้าของวรรณคดีเอกของชาติ ฯลฯ การค้นพบสิ่งเหล่านี้ย่อมทำให้นักศึกษามองเห็น และตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรม และเกิดความภาคภูมิใจ ความรักในท้องถิ่นของตนความมาในที่สุด

หลักสูตรและเนื้อหาภาคศึกษานิตยช่วยให้นักศึกษาใจกว้าง สามารถปรับตัวเข้ากับท้องถิ่น เสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน ระหว่างบุคคลในกลุ่มชนของท้องถิ่นนั้น คงเป็นเพราะว่าจากการศึกษาคติชนวิทยาย่อมทำให้นักศึกษาได้รู้ ได้พบเห็น ได้สัมผัส ตลอดจนเข้าใจสภาพภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สภาพเศรษฐกิจทั่วไป ภาษา ความสัมพันธ์ คติทางศาสนา ขนบธรรมเนียม การจักระเบียบจรรยาบรรณของสังคม รูปแบบของวัฒนธรรม และพฤติกรรมสร้างสรรค์ของสังคม หรือสภาพชีวิตและสังคมส่วนรวมของกลุ่มชนในท้องถิ่นนั้น ความรู้ความเข้าใจ และการสัมผัสกับสภาพต่างๆ เหล่านี้ จะช่วยให้นักศึกษาสะดวกที่จะปรับตัวให้เข้ากับท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม และส่งเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างบุคคลในชุมชนนั้นได้เป็นอย่างดี

เมื่อนักศึกษาได้มองเห็นประโยชน์ และได้รับประโยชน์เช่นนี้แล้ว ประกอบกับมีศรัทธาคือวิชานี้อยู่เป็นพื้นฐาน ย่อมทำให้นักศึกษาเพิ่มความสนใจศึกษาอย่างจริงจังยิ่งขึ้น เมื่อจบการศึกษาออกไปประกอบอาชีพครู โดยลักษณะหน้าที่ของครู เขาย่อมทำหน้าที่ถ่ายทอดวัฒนธรรมให้แก่ศิษย์ต่อไป ดังนั้นการศึกษาคติชนวิทยานอกจากจะให้ประโยชน์ปัจจุบันแก่นักศึกษาแล้ว ยังเป็นการเตรียมนักศึกษาให้เป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะออกไปใช้ชีวิตครูอย่างเป็นสุขในสังคมชนบท ช่วยจรรโลง พัฒนาและเผยแพร่วัฒนธรรมของชาติให้กว้างขวางต่อไปในอนาคตอีกด้วย คุณสมบัติดังกล่าวนี้สอดคล้องกับแนวนโยบายการผลิตครูของกรมการฝึกหัดครูที่กล่าวว่า กรมการฝึกหัดครูมุ่งผลิตครูให้มองเห็นคุณค่าในการรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติ ไม่เห็นความเจริญทางวัตถุเกินกว่าคุณธรรม มีความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาท้องถิ่น มุ่งผลิตครูที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และสอดคล้องกับภาวะแวดล้อมของท้องถิ่นนั้น¹

¹กรมการฝึกหัดครู, หลักสูตรสภาการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519, หน้า 2-6.

ปัญหาสำคัญประการหนึ่งเกี่ยวกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชา คือปัญหาเรื่องเวลา วิชาคคชนวิทยามีเนื้อหากว้างขวางมาก แต่กำหนดเวลาเรียนไว้น้อย ทำให้การเรียนการสอนได้ผลไม่เต็มตามที่ตามแรงศรัทธาของครูอาจารย์และนักศึกษา ปัญหานี้ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะกับวิชาคคชนวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้เท่านั้น แต่เกิดขึ้นกับวิชาอื่นในสถาบันการศึกษาอื่นๆด้วย คือจากผลการวิจัยของ คำรง กล่าวพากร¹ ศรีจันทร์ วิชาตรง² และ สว่างจิตต์ บารมีอวยชัย³ พบว่าหลักสูตรและเนื้อหาวิชาภาษาไทยโดยเฉพาะวรรณคดี ไม่ได้สัดส่วนเหมาะสมกับเวลาเรียน ทำให้การเรียนการสอนไม่ละเอียด และสอนไม่ทันหลักสูตร

อาจจะเป็นเพราะว่า ครูอาจารย์ที่สอน และนักศึกษาที่เรียนคคชนวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้ มองเห็นคุณค่า และ ใฝ่ศึกษาวิชานี้มากเป็นพิเศษ จึงทำให้ครูอาจารย์ และนักศึกษาร้อยละ 100 ต่างเห็นว่า มีเวลาน้อยเกินไปสำหรับการศึกษาวิชานี้ และต้องการที่จะเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้นก็เป็นได้

ปัญหาเรื่องเวลาเรียนนี้ น่าจะได้รับการพิจารณากันอย่างรอบคอบละเอียดถี่ถ้วน ตามสภาพที่เป็นจริงแล้ว การจัดทำหลักสูตร การกำหนดเวลาเรียนในหลักสูตรแต่ละรายวิชานั้น มีคณะกรรมการ มีผู้ทรงคุณวุฒิหลายฝ่ายจากหลายสถาบัน ได้ร่วมกันพิจารณากัน กรองแล้ว จึงกำหนดให้ใช้เป็นแนวปฏิบัติ แต่มีได้บังคับเป็นเกณฑ์ตายตัวลงไปว่า ครูอาจารย์ต้องสอน และนักศึกษาต้องเรียนวิชาคคชนวิทยาเรื่องนั้นเรื่องนี้เท่านั้นเท่านั้น ภายในเวลา

¹ คำรง กล่าวพากร, "การสำรวจทัศนคติของนักเรียนฝึกหัดครู, ป.กศ.ต้น ที่มีต่อวิชาภาษาไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2507).

² ศรีจันทร์ วิชาตรง, "ความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยครูในจังหวัดพระนคร ที่มีต่อวิชาภาษาไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514).

³ สว่างจิตต์ บารมีอวยชัย, "การสอนวรรณคดีไทยในวิทยาลัยครูกรุงเทพฯ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517).

ที่กำหนด จึงเป็นสิทธิอันชอบธรรมประกอบด้วยวิจารณ์ของครูอาจารย์ และนักศึกษา ที่จะร่วมกันพิจารณายึดหยุ่นหลักสูตรและเนื้อหาวิชา เป็นต้นว่าพิจารณาเลือกเฟ้นดูว่าเนื้อหาใดควรจะนำมาศึกษาร่วมกันในชั้นเรียน เนื้อหาใดควรให้นักศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียนมากนักน้อยเพียงใด โดยยึดหลักสูตร ความมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นแนวทางได้ตามความเหมาะสม แล้วจึงเลือกใช้กลวิธีในการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเท่าที่จะทำได้ น่าจะเหมาะสมกว่าการเพิ่มเวลาเรียน หรือคัดเนื้อหาออกไป ซึ่งจะเป็นการกระทบกระเทือนถึงโครงสร้างของหลักสูตร

การมองเห็นความสำคัญและคุณค่าของวิชา คณิตศาสตร์ จะช่วยแก้ปัญหาเรื่องเวลาเรียนได้คือ น่าจะช่วยให้สามารถแสวงหาแนวทางยึดหยุ่นหลักสูตรและเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และแสวงหาวิธีการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะถ้าปล่อยให้ซีจจากัดของเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มาสกัดกั้นหรือทำลายศรัทธาเสียแล้วก็จะเป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง

วิธีสอนและกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ความคิดเห็นกับการปฏิบัติจริงของครูอาจารย์ เกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนคณิตศาสตร์แตกต่างกัน คือครูอาจารย์ และนักศึกษาต่างเห็นว่าการจัดกิจกรรม และการใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนคณิตศาสตร์จะทำให้เกิดผลดีอย่างมาก และ การสอนคณิตศาสตร์ที่ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพนั้น ครูอาจารย์ต้องใช้วิธีสอนหลายๆวิธี ครูอาจารย์จึงควรใช้ อุปกรณ์และจัดกิจกรรมหลายประเภท ทั้งวิธีสอนและกิจกรรม ตลอดจนอุปกรณ์ต่างๆ ครูอาจารย์ควรจะเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาเฉพาะตอนด้วย แต่ทว่าในทางปฏิบัติพบว่า ครูอาจารย์ส่วนใหญ่ยังคงใช้วิธีสอนแบบบรรยายหรืออธิบายอยู่มาก และมักจะยึดคำว่าเป็นหลัก ส่วนอุปกรณ์อื่นๆแทบไม่มีเลย วิธีสอนแบบศูนย์การเรียนซึ่ง ครูอาจารย์ และนักศึกษาเห็นว่าเป็นวิธีสอนที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน วิชาคณิตศาสตร์เป็นอย่างมากนั้น ครูอาจารย์กลับใช้น้อยที่สุดหรือไม่ใช้เลย กิจกรรมในชั้นเรียนของนักศึกษาส่วนใหญ่ จึงยังคงเป็นการฟังครูอาจารย์อธิบาย และจดงานอยู่มาก

พฤติกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวนี้ พบในสถาบันการศึกษาหลายแห่ง ดังเช่น

ผลจากการวิจัยของ คำรง กล่าวพากร¹ ศรีจันทร์ วิชาตรง² สว่างจิตต์ บารมีอวยชัย³ และ ณรงค์ อ้วนอง⁴ แต่วิธีสอนคติชนวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้ มีส่วนแตกต่างไปจาก ผลการวิจัยของบุคคลเหล่านั้นอยู่บ้าง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะลักษณะวิชา ระยะเวลาการวิจัย และระดับการศึกษาต่างกัน ผลการวิจัยที่แตกต่างกันคือ งานวิจัยเหล่านี้พบแต่เพียงว่า วิธีสอนส่วนใหญ่ที่ครูอาจารย์ใช้คือ การบรรยายหรืออธิบาย แต่วิธีสอนคติชนวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้นอกจากจะใช้วิธีสอนแบบบรรยายมากแล้ว ยังใช้วิธีสอนแบบอภิปรายรายงาน และฝึกปฏิบัติจริงมากด้วย และยังได้แสดงความคิดเห็นด้วยว่า วิธีสอนที่เหมาะสมกับรายวิชานี้ มีอยู่หลายวิธี เช่นวิธีสอนแบบฝึกหัดปฏิบัติจริง วิธีสอนแบบศูนย์การเรียน วิธีสอนแบบสาธิต วิธีสอนแบบค้นคว้าอภิปรายรายงาน วิธีสอนแบบคณะ เป็นต้น แม้สภาพที่เป็นจริงไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริงตามที่แสดงความคิดเห็นไว้ เพราะมีปัญหาต่างๆก็ตาม แต่เป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นแนวโน้มของวิธีสอนภาษาไทยว่า กำลังได้รับการปรับปรุง และพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น ควรที่ผู้เกี่ยวข้องจะได้พิจารณาส่งเสริม เพื่อให้เกิดการปรับปรุง และพัฒนายิ่งขึ้นไป ทั้งนี้เป็นการส่งเสริม และพัฒนาภาษาอันเป็นปัจจัยอันมั่นคงแห่งความเจริญของชาติ และเป็นทรัพย์สินมรดกของประชาชาติ **ฝึกด้วย**

เอกสารและวัสดุอุปกรณ์ จากการวิจัยพบว่า ครูอาจารย์และนักศึกษาต่างเห็นความสำคัญ และคุณค่าของการใช้เอกสาร และวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนวิชาคติชนวิทยา แต่ทว่าเอกสารและวัสดุอุปกรณ์มีน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการ และ

¹ คำรง กล่าวพากร, " การสำรวจทัศนคติของนักเรียนฝึกหัดครู ป.กศ. ที่มีต่อวิชาภาษาไทย " .

² ศรีจันทร์ วิชาตรง, " ความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยครูในจังหวัดพระนคร ที่มีต่อวิชาภาษาไทย " .

³ สว่างจิตต์ บารมีอวยชัย, " การสอนวรรณคดีในวิทยาลัยครูกรุงเทพฯ " .

⁴ ณรงค์ อ้วนอง, " การผลิตและการใช้ภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา " .

(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521).

จำนวนครูอาจารย์และนักศึกษา ทั้งๆที่มีแหล่งที่มาของเอกสารและวัสดุอุปกรณ์อยู่หลายแห่ง แหล่งเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่ครูอาจารย์ และนักศึกษา เห็นว่าสำคัญ และมีคุณค่าต่อการเรียนการสอนคหิชนวิทยาเป็นอย่างมาก คือแหล่งวิชาการประจำท้องถิ่น ศูนย์วัฒนธรรมของวิทยาลัย และงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมายให้ทำ เป็นต้น

แหล่งวิชาการประจำท้องถิ่นเป็นแหล่งสำคัญ และมีคุณค่ามาก เพราะว่าข้อมูลต่างๆที่ได้มาจากแหล่งนี้ เป็นข้อมูลปฐมภูมิซึ่งตามหลักวิชาคหิชนวิทยาถือว่า ข้อมูลปฐมภูมิเป็นข้อมูลที่มีคุณค่ามากที่สุด ควรแก่การศึกษา และนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ส่งเคราะห์ ความขั้นตอนใดที่ดีที่สุด¹ การได้มาซึ่งข้อมูลประเภทนี้ ผู้ศึกษาได้มีโอกาสสัมผัสกับสภาพชีวิตจริงในชนบท เพราะต้องรวบรวมจากชาวบ้านโดยตรง ซึ่งอาจจะเป็นการสัมภาษณ์ การสังเกต การให้ตอบแบบสอบถาม หรือเก็บเอาของจริงมา จึงเป็นการส่งเสริมประสบการณ์ด้านต่างๆอย่างกว้างขวางให้กับนักศึกษาได้วิธีหนึ่ง

เอกสารและวัสดุอุปกรณ์จากศูนย์วัฒนธรรมของวิทยาลัย และผลงานของนักศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิมากกว่าข้อมูลปฐมภูมิ แต่ก็มีความสำคัญ และมีคุณค่าต่อการเรียนการสอนคหิชนวิทยาอยู่มาก คือจะทำให้ได้ข้อมูลบางอย่างที่ปัจจุบันไม่สามารถหาได้จากข้อมูลปฐมภูมิ นอกจากนั้นยังเป็นการประหยัดเวลา แรงงาน ทรัพย์สิน และอาจจะได้รับความรู้ ความเข้าใจหรือแนวทางในการศึกษาคหิชนวิทยาหลายๆแนว

แต่ทว่าเป็นที่น่าเสียดายว่าในทางปฏิบัติจริงนั้น ครูอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้ใช้ข้อมูลจากแหล่งต่างๆเหล่านี้มากนัก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่ามีปัญหาอยู่หลายประการ ดังเช่นครูอาจารย์ที่สอนคหิชนวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้ร้อยละ 100 ต้องทำหน้าที่หลายอย่างพร้อมๆกัน จึงไม่ค่อยมีเวลาเพื่อการนี้มากนัก ข้อเท็จจริงเรื่องครูอาจารย์ต้องทำงานหลายหน้าที่นี้พบในสถาบันการศึกษาอื่นๆด้วย เช่นปรากฏในผลงานการวิจัยของ ณรงค์ อุยทอง² และ

¹บุปผา ทวีสุข, คหิชนวิทยา (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520), หน้า 28-29.

²ณรงค์ อุยทอง, "การผลิตและการใช้ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา".

สว่างจิตต์ บารมีอวยชัย¹ นอกจากปัญหาเรื่องครูอาจารย์ของทำหน้าที่หลายอย่างแล้ว การวิจัยครั้งนี้ ยังพบว่าเหตุการณ์บ้านเมืองก็ไม่ค่อยเอื้ออำนวยให้ครูอาจารย์ และนักศึกษา ได้มีโอกาสศึกษาข้อมูลปฐมภูมิเท่าที่ควร เพราะสถานการณ์บางท้องถิ่นไม่ค่อยปกติ ไม่มีความปลอดภัยทั้งด้านร่างกาย และทรัพย์สิน สมควรที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะได้ร่วมมือกัน แก้มัดหนามให้หลุดลงไป หากทำได้สำเร็จมากเท่าไร ก็ย่อมเป็นผลดีต่อการเรียนการสอน ศิษย์รุ่นพี่ๆ และต่อประเทศชาติมากเท่านั้น

อย่างไรก็ตามข้อมูลทุกขณณก็มีคุณค่า และมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชา ศักดิ์ชนวิทยาอยู่มากครูอาจารย์ และนักศึกษาจึงควรจะนำมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่

การวัดผล และประเมินผล จากการวิจัยพบว่า การวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอนศักดิ์ชนวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้ ส่วนมากเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนการสอนมากกว่าที่จะวัดเพื่อ ทราบพื้นความรู้ หรือความพร้อมที่จะเรียนเนื้อหา ใหม่ และเพื่อแบ่งกลุ่มนักศึกษาเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน การทดสอบวัดผลจึง มีน้อยครั้งตามที่ภาควิชา หรือวิทยาลัยกำหนด และการประเมินผลยังคงถือคะแนนจากการ ทดสอบวัดผลเป็นสำคัญมากกว่า การประเมินผลจากพฤติกรรม มื่อนๆของนักศึกษา

วิธีการทางการวัดผลและประเมินผลดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับการวัดผล และ ประเมินผล การเรียนการสอนวิชาอื่นในสถาบันอื่นๆด้วย ดังเช่น สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ สว่างจิตต์ บารมีอวยชัย² และศรีจันทร์ วิชาติตรง³ เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่า การวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอนศักดิ์ชนวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้ ยังไม่มี เกณฑ์ของค่าระดับคะแนนเป็นมาตรฐานที่ใช้เป็นหลักปฏิบัติให้เป็นแนวเดียวกัน มาตรฐาน

¹สว่างจิตต์ บารมีอวยชัย, " การสอนวรรณคดีในวิทยาลัยครูกรุงเทพ " .

²เรื่องเดียวกัน .

³ศรีจันทร์ วิชาติตรง, " ความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยครู จังหวัด พระนครศรีอยุธยาวิชาภาษาไทย " .

ของการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอนวิชานี้ จึงขึ้นอยู่กับครูอาจารย์ผู้สอนแต่ละคน เป็นสำคัญ จึงเป็นที่น่าสังเกตว่าวิธีการวัดผลและประเมินผลของครูอาจารย์ภาษาไทยไม่ได้พัฒนาไปจากเดิมเท่าไรนัก ผู้ที่เกี่ยวข้องน่าจะได้ร่วมมือกันพิจารณาเป็นอย่างยิ่ง เพราะว่ากระบวนการวัดผล และประเมินผล นอกจากจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง ที่จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเป็นการสืบค้นและพัฒนาสมรรถภาพของมนุษย์¹ อีกด้วย

กิจกรรมเสริมหลักสูตร จากผลการวิจัยพบว่า ครูอาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ ต่างเห็นความสำคัญและคุณค่าของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นอย่างมาก ครูอาจารย์ต่างมีความคิดว่าควรจะสนับสนุนให้นักศึกษาได้จัด หรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างกว้างขวาง นักศึกษาก็สนใจที่จะจัดหรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างจริงจัง แต่ก็ยังมีปัญหาอยู่บ้างประการ เป็นต้นว่ากิจกรรมบางอย่างจัดไม่ได้เพราะว่าไม่สอดคล้องกับฤดูกาล กิจกรรมบางอย่างสถานการณ์ไม่เอื้ออำนวย กิจกรรมบางอย่างขาดการสนับสนุน หรือขาดความร่วมมือทั้งคณาจารย์และกำลังคน และกำลังทรัพยากรจากฝ่ายต่างๆ กิจกรรมบางอย่างจัดไม่ได้เพราะขาดวิทยากรที่ชำนาญงานเฉพาะสาขา ตลอดจนมีเวลาสำหรับจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรน้อยมาก เพราะครูอาจารย์ที่สอน และนักศึกษาที่เรียนวิชานี้ต่างก็มีภารกิจอื่น ๆ อยู่มาก

นอกจากมีปัญหาดังกล่าวแล้วการวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า นักศึกษาส่วนหนึ่งมีความเห็นว่า นอกจากจะมีปัญหาบางประการที่ทำให้จัดกิจกรรมได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการแล้ว ยังมีปัญหาอีกอย่างหนึ่งคือนักศึกษาเห็นว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นมักเป็นกิจกรรมที่ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือครูอาจารย์ ร่วมกันจัด จึงทำให้กิจกรรมบางอย่างไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา สมควรที่ครูอาจารย์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรจะไปพิจารณา เพื่อให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เกิดคุณค่าอย่างสมบูรณ์ และสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ครูอาจารย์ และสังคมในท้องถิ่นนั้นๆ

1

ชวาล แพร์ทกุล, เทคนิคการเขียนข้อสอบ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520), หน้า 3.

ปัญหาเกี่ยวกับวิทยากร หากมองตามลักษณะวิชาในแง่ของการให้ข้อมูลปฐมภูมิแล้ว เราจะพบว่าวิทยากรในท้องถิ่นอยู่เป็นจำนวนมาก กังนันทกรเราไม่มุ่งสรรหาวิทยากรที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางคหิชนวิทยา ซึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับกันในวงการศึกษามากเกินไปแล้ว คิดว่าวิทยากรในท้องถิ่นน่าจะมีส่วนช่วยให้เราจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้หลายกิจกรรมที่เกี่ยว กังเช่น ข้อมูลประเภทละครชาวบ้าน เพลงพื้นเมือง ฯลฯ ในภูมิภาคนี้มีศิลปินชาวใต้ประเภทเพลงบอก หนังตะลุง มโนราห์อยู่หลายคณะ หากเราจะเชิญมาเป็นวิทยากรเพื่อการศึกษา ก็คงจะทำได้ไม่ยากนัก เพราะว่าโดยธรรมชาติของศิลปินย่อมพอใจที่จะแสดงออก เพื่อโฆษณาตนเองอยู่แล้ว การเชิญเขามาเป็นวิทยากรในสถาบันการศึกษา นอกจากจะเป็นเกียรติแก่เขาแล้ว ยังเป็นการช่วยเผยแพร่ชื่อเสียงให้เขาไปพร้อมๆกันด้วย

ส่วนวิทยากรที่จะมาให้ข้อมูลประเภทอื่นๆก็คงจะหาได้ไม่ยากเช่นเดียวกัน กังที่ กังแก้ว อัครดากร ได้กล่าวถึงวิทยากรทางคหิชนวิทยาไว้ว่า วิทยากรไม่จำเป็นต้องเป็นบุคคลที่ให้ข้อมูลด้วยการตอบข้อซักถามเป็นประจำทุกวัน ทุกคนในหมู่บ้านก็มีแนวโน้มที่จะเป็นวิทยากรได้ทั้งนั้น ตั้งแต่เด็กเล็กจนกระทั่งผู้ใหญ่ ไม่จำเป็นต้องอาศัยวิทยากรพิเศษ คนเดียวคิดต่อกันตลอดเวลา เพราะเขาอาจจะให้ข้อมูลที่เอียงไปได้ เพราะฉะนั้นควรผ่านไปหาวิทยากรอื่นๆด้วย¹

สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ควรพิจารณาคือ วิทยาลัย ครูอาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรอื่นๆของวิทยาลัย มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับวิทยากรประจำท้องถิ่นหรือไม่เพียงใด

¹ กังแก้ว อัครดากร, "วิธีศึกษาคหิชนวิทยา", วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยรามคำแหง 2 (กรกฎาคม 2518) : 113-114.

และวิทยาลัย¹ ใช้วิทยากรเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาล่วงหรือยัง และควรจะทำเนื่งการต่อไปอย่างไร เพราะเป้าหมายของการผลิตครู ของกรมการฝึกหัดครูนั้น มุ่งผลิตครูในวิทยาลัยครูแต่ละท้องถิ่นให้สัมพันธ์ สอดคล้องกับภาวะแวดล้อม และการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นนั้นๆ ให้เกิดประโยชน์ และบังเกิดผลต่อการพัฒนาชีวิตและสังคม ของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ¹ ดังนั้นการใช้วิทยากรภายในท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์ ต่อการศึกษานั้นจึง เป็นสิ่งที่ควรพิจารณา

2. ความต้องการของครูอาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิตชนวิทยา

ครูอาจารย์และนักศึกษาต้องการ ข้อมูลและวิธีการศึกษา รวบรวมข้อมูลประเภทต่างๆทางคณิตชนวิทยามากเป็นอันดับหนึ่ง ต้องการความรู้ทางด้านเนื้อหาวิชา ความร่วมมือจากฝ่ายต่างๆ วัสดุอุปกรณ์ประกอบการศึกษาค้นคว้า ความรู้ด้านกลวิธีสอนและวิธีการศึกษา วิเคราะห์ การวัดผลและประเมินผล และ วิธีการในการจัดกิจกรรมมากเป็นอันดับรองลงมา

เมื่อพิจารณาความต้องการเหล่านี้แล้ว แสดงให้เห็นว่าครูอาจารย์ และนักศึกษาพร้อมที่จะช่วยช่วยเหลือ ความร่วมมือจากผู้ผู้ชำนาญเกี่ยวกับคณิตชนวิทยาในแง่มุมต่างๆ อย่างเต็มใจและกว้างขวาง พร้อมทั้งจะนำเอาสิ่งได้รับไปปรับปรุงตัวเอง และปรับปรุงการเรียนการสอนคณิตชนวิทยาให้มีประสิทธิภาพ แม้ในรายวิชาอื่นๆ ผู้บริหาร ครูอาจารย์ และนักศึกษาสถาบันอื่นๆ ก็มีความต้องการที่จะได้รับสิ่งเหล่านี้เช่นเดียวกัน จะมีความแตกต่างกันอยู่บ้างก็ตรงที่ น้ำหนัก และลำดับของความต้อการแต่ละอย่างไม่เท่ากัน ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะว่าลักษณะวิชา ระดับชั้น และเวลาการศึกษาต่างกัน ผลงานวิจัยที่กล่าวถึงนี้คือ

¹กรมการฝึกหัดครู, หลักสูตรสภาการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519 , หน้า 6.

ผลงานการวิจัยของ สว่างจิตต์ บารมีอวยชัย¹ และ ณรงค์ อ้วนอง²

เป็นที่น่าสังเกตว่าทั้งครูอาจารย์ที่สอน และนักศึกษาที่เรียนคหิตชนวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้ ต้องการข้อมูลและวิธีการศึกษา พูดยกกับ ความรู้ทางด้านเนื้อหาวิชา จึงทำให้พอจะคาดคะเนแนวโน้มของการศึกษาวิชานี้ได้ว่า คงจะมีการศึกษาอย่างลึกซึ้ง และกว้างขวางออกไปในไม่ช้า เพราะการที่ครูอาจารย์และนักศึกษาค้นคว้าข้อมูล และวิธีการศึกษาเป็นอันคับครกนั้น ย่อมจะชี้ให้เห็นว่าเขาไม่เพียงแต่สนใจเท่านั้น แต่เขาต้องการที่จะศึกษาอย่างจริงจังอีกด้วย และโดยอาชีพเขาเป็นครู วิธีการศึกษาของเขาย่อมถ่ายทอดไปสู่บรรดาศิษย์รุ่นแล้วรุ่นเล่า บรรดาศิษย์เหล่านั้นก็จะได้นำเอาวิธีการไปศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งไม่จำเป็นต้องศึกษาในชั้นเรียน หรือเวลาเรียนโดยเฉพาะเท่านั้น ปัญหาเรื่องหลักสูตรและเนื้อหาวิชาไม่ได้สัดส่วนกับเวลาเรียนก็น่าจะหมดไปโดยปริยาย

หากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและ ใ้ค้ตอบสนองความต้องการของครูอาจารย์ และนักศึกษา ในด้านต่างๆดังกล่าวอย่างจริงจังแล้ว ก็เป็นที่หวังได้ว่า การเรียนการสอนคหิตชนวิทยาในสถาบันฝึกหัดครู จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นที่ยืนยันได้ว่า วัฒนธรรมท้องถิ่นอันเป็นมรดกที่สำคัญยิ่งของชาติ จะได้รับการเอาใจใส่ อนุรักษ์การศึกษาอนุรักษ์ และ พัฒนากันอย่างจริงจัง และกว้างขวางทั้งส่วนที่เป็นข้อความรู้ และการปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณสมบัติ ของครูอาจารย์ผู้สอนคหิตชนวิทยา ครูอาจารย์ที่สอนคหิตชนวิทยา นอกจากจะมีคุณสมบัติของครูอาจารย์ที่ดีโดยทั่วไปแล้ว ยังควรจะมีลักษณะเฉพาะดังต่อไปนี้

¹ สว่างจิตต์ บารมีอวยชัย, "การสอนวรรณคดีในวิทยาลัยครูกรุงเทพฯ".

² ณรงค์ อ้วนอง, "การผลิตและการใช้ภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา".

คุณสมบัติทางวิชาการ

1. ควรจะมีความรู้ความเข้าใจธรรมชาติของวิชาคหิชนวิทยา และวิธีการศึกษาเป็นอย่างดี
2. ควรจะมีวิจาร์ณญาณ ทักษะ หลักการ และเทคนิคที่ดี ในการเตรียมงานวางแผนงาน การเก็บรวบรวมข้อมูล และศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลประเภทต่างๆทางคหิชนวิทยา
3. ควรจะสนใจศึกษาค้นคว้า และติดตามความเคลื่อนไหวทางคหิชนวิทยาอยู่เสมอ
4. ควรจะมีความสามารถพิเศษ เกี่ยวกับคหิชนวิทยา ของท้องถิ่นนั้นบ้าง หรือเป็นบุคคลที่มีพื้นเพอยู่ในท้องถิ่นนั้นด้วย
5. ควรจะมีความรอบรู้หลักวิชาอื่นๆ อันเกี่ยวข้องต่อการศึกษาคหิชนวิทยา เช่นรู้หลักวิชาสังคมวิทยา มานุษยวิทยา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปกรรม จริยธรรม วัฒนธรรม พิธีกรรม และสภาพภูมิศาสตร์ ของท้องถิ่นหรือชุมชนนั้นเป็นอย่างดี
6. ควรจะมีความรู้อย่างกว้างขวาง เกี่ยวกับแหล่งวิชาการทางคหิชนวิทยา รู้จักเลือกเฟ้นแหล่งวิชาที่จะศึกษา วิทยากร มีทักษะในการใช้สถิติคุณูปกรณ์ และสามารถชี้แหล่งวิชาการต่างๆ เช่นศูนย์วัฒนธรรมของวิทยาลัย ฯลฯ ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา การเรียนการสอนคหิชนวิทยาอย่างเต็มที่
7. ควรจะมีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักวิชาจิตวิทยา การวัดผลการศึกษา และธรรมชาติของนักศึกษา แล้วนำมาใช้ประโยชน์ต่อการศึกษา การเรียนการสอนคหิชนวิทยาได้เป็นอย่างดี
8. ควรจะมีความรู้ความสามารถ ในการพลิกแพลงวิธีสอนและกิจกรรมต่างๆได้อย่างเหมาะสมกับข้อมูลทางคหิชนวิทยาแต่ละประเภท

คุณสมบัติทางคุณธรรมและจริยธรรม

1. ควรจะมีความรักความศรัทธาที่จะศึกษา อนุรักษ์ และพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น อันเป็นมรดกที่สำคัญยิ่งของชาติอย่างจริงจัง

2. ควรจะมีคุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน เช่นมี อธิปไตย มีสังคหวัตถุ และมีสัมมาคารวะมองเห็นและยกย่องคุณค่าความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะได้รับการศึกษาหรือไม่
3. ควรจะมีความสนใจในชีวิตความเป็นอยู่จริง ของชุมชนในท้องถิ่นนั้น
4. ควรจะมีทัศนคติที่ดี มีความเป็นกลาง มีใจกว้างปราศจากอคติใดๆ ในการศึกษาคคิชนวิทยา เช่น ไม่รักท้องถิ่นของตนจนถึงกับไม่กล้าบอก หรือไม่กล้าจับบันทึกข้อมูลบางอย่างที่ตนเห็นว่าหยาบโลน
5. ควรอย่างยิ่งที่จะมีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรฝ่ายต่างๆ ภายใน วิทยาลัย และชุมชนในท้องถิ่น ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการจัดกิจกรรม เพื่อสร้างสรรค์ จรรโลงวัฒนธรรมท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางศึกษาและการ เรียนการสอนคคิชนวิทยา

1. ในการศึกษาหรือการเรียนการสอนคคิชนวิทยา ควรจะได้ศึกษาทั้งส่วน ที่เป็นทฤษฎี และการปฏิบัติควบคู่กันไปอย่างเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง เป็นขั้นเป็นตอน คือ ควรศึกษาข้อความรู้และลงมือปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล การจำแนกข้อมูล การ จัดหมวดหมู่ข้อมูล การวิเคราะห์ความหมายและคุณค่าของข้อมูล การวิจักษ์คุณค่าของข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์เพื่อกิจการต่างๆ
2. ข้อมูลทางคคิชนวิทยาแต่ละประเภทที่นำมาศึกษาหรือใช้ในการเรียน การสอนควรจะได้เลือกเฟ้นให้เหมาะสมกับจุดประสงค์เฉพาะเรื่อง ที่ต้องการจะศึกษา ควรจะใช้ข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งเก็บรวบรวมมาด้วยวิธีการต่างๆ อันเหมาะสมกับข้อมูลแต่ละ ประเภท จากแหล่งข้อมูลที่มีคุณค่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา และหลักวิชาทาง คคิชนวิทยาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้
3. แนวทางในการศึกษาคคิชนวิทยา ควรจะใช้หลายๆแนว เช่น ควรจะ ศึกษาคคิชนวิทยาตามแนวคคิชนวิทยา แนวศิลปกรรม แนวจริยธรรม แนวสังคมวิทยา แนวการเมืองและการปกครอง แนวมนุษยวิทยา แนวโบราณคดี และการศึกษาคคิชน วิทยาตามแนวทางการศึกษาภาษา และวรรณคดี เป็นต้น ทั้งนี้ควรจะได้เลือกใช้ที่เหมาะสมกับข้อมูลทางคคิชนวิทยาแต่ละประเภทด้วย

4. ในการ ศึกษาหรือการเรียนการสอนคหิชนวิทยา ควรจะได้ส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะในการศึกษาข้อมูลประเภทต่างๆทางคหิชนวิทยา ตามแนวที่เขาถนัดและสนใจ โดยควรเปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้แสดงออกหลายๆด้าน ทั้งในและนอกเวลาเรียน

5. ในการ เรียนการสอนคหิชนวิทยา ควรจะได้ใช้แหล่งวิชาการที่วิทยาลัยมีอยู่แล้วเช่น ศูนย์วัฒนธรรม ฯลฯ ให้เป็นประโยชน์ให้เต็มที่ทั้งใน และนอกเวลาเรียน

6. กิจกรรมหรือวิธีสอนที่ครูอาจารย์ และนักศึกษา ที่ลงเห็นว่า มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อการ เรียนการสอนคหิชนวิทยามากนั้นมีอยู่หลายลักษณะ สมควรที่ครูอาจารย์ จะได้ศึกษา และนำมาใช้ในการ เรียนการสอนคหิชนวิทยาอย่างจริงจังคือ การฝึกให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริง การใช้ศูนย์การเรียน การสาธิต และการมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าแล้วนำมาอภิปรายรายงาน

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร

1. ในการ จัดการเรียนการสอนคหิชนวิทยา ควรคำนึงถึงคุณสมบัติของครูอาจารย์ผู้สอน ตามที่ได้เสนอแนะไว้แล้วด้วย

2. ควรตระหนักถึงความสำคัญ และให้การสนับสนุนการเรียนการสอนคหิชนวิทยาอย่างจริงจังทั้งครูอาจารย์ และนักศึกษา และส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างกว้างขวาง

3. ควรสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดี ระหว่างวิทยาลัยกับชุมชน ให้กว้างขวางออกไป และใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการ ศึกษาอย่างเต็มที่

4. ควรพยายามทุกวิถีทางที่จะร่วมมือกันระหว่างกลุ่มครูอาจารย์ในวิทยาลัย ในภูมิภาคนี้ และภูมิภาคอื่นๆ เพื่อส่งเสริมความรู้ และสมรรถภาพทางการสอนของครูอาจารย์ เช่นจัดประชุมอบรม สัมมนา และประชุมปฏิบัติการ ฯลฯ ทั้งนี้ควรเอาใจไปเผื่อแผ่ไปถึงครูอาจารย์ ที่สอนวิชา ภาษาไทย 031 ภาษากับวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในท้องถิ่น หรือชุมชนนั้นด้วย

5. ควรจะกระจายงาน จัดวางตัวบุคคลฝ่ายต่างๆ ของวิทยาลัยให้ได้รับการหน้าที่พิเศษ ตามกำลังความสามารถโดยทั่วถึงกัน และให้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมมือประสานงานกันอย่างมีระบบ

6. ควรตระหนักถึงความสำคัญ และสนับสนุนส่งเสริม การศึกษา อนุรักษ์ และพัฒนาวัฒนธรรมพื้นบ้านอย่างจริงจัง
7. ควรส่งเสริมในมีการนิเทศ ภายในวิทยาลัยและภาควิชา
8. ควรร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ของบ้านเมืองอย่างกว้างขวาง เพื่อประโยชน์ในการศึกษาคติชนวิทยา
9. ควรร่วมอย่างใกล้ชิดกับคณะกรรมการฝึกหัดครู เพื่อส่งเสริมการศึกษา และแก้ปัญหาต่างๆให้ลุล่วงไป

ข้อเสนอแนะต่อกรรมการฝึกหัดครู

1. ควรเอาใจใส่ช่วยเหลือประสานงาน และให้ความร่วมมือแก่วิทยาลัย ในกิจการต่างๆอย่างจริงจัง และทันการณ์
2. ควรจะรีบดำเนินการนโยบายพัฒนาสมรรถภาพ ของครูอาจารย์อย่างจริงจังและทั่วถึง เช่น ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ได้มีโอกาสศึกษาต่อ หรือประชุมสัมมนาทางวิชาการอย่างกว้างขวาง และสม่ำเสมอ
3. ควรกระตุ้นให้หน่วยศึกษานิเทศก์ ได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในสถาบันฝึกหัดครูอย่างจริงจัง เช่นผลิตเอกสารนิเทศการศึกษา หรือคู่มือครูเฉพาะสาขาวิชา ให้เพียงพอต่อความต้องการของครูอาจารย์
4. ควรสนับสนุนการศึกษาค้นคว้า และวิจัยทางคติชนวิทยาของครูอาจารย์ และนางงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของมาจัดพิมพ์เผยแพร่ เป็นเอกสารนิเทศการศึกษา

ข้อเสนอแนะต่อผู้วิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาการสอนคติชนวิทยา ในวิทยาลัยครูในภูมิภาคอื่นซึ่งมีวัฒนธรรม และสถานการณ์ต่างออกไป เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับ การเรียนการสอนคติชนวิทยา ในวิทยาลัยครูภาคใต้
2. ควรศึกษาการเรียนการสอนภาษาไทย 031 ภาษากับวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภูมิภาคต่างๆ

3. ควรศึกษาเรื่องการนำข้อมูลทางคหิชนวิทยามาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือ รายวิชาอื่นๆ
4. ควรศึกษาเรื่อง การใช้ศูนย์การเรียนสอนคหิชนวิทยา
5. ควรศึกษาต่อจากการวิจัยครั้งนี้ เช่น ศึกษาเรื่องการสร้างคู่มือครู วิชาคหิชนวิทยา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาการ ศึกษา ชั้นสูง
6. หากบัณฑิตวิทยาลัยสนับสนุนให้ศึกษาคหิชนวิทยาในแนวคิดได้ ควรจะศึกษาเรื่องต่างๆต่อไปนี้ เช่น เพลงบอก หนังสือดู การละเล่นพื้นเมือง ฯลฯ